

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЛІНГВІСТИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Кафедра педагогіки та методики навчання іноземних мов

**Курсова робота з методики навчання англійської мови на тему:
«Формування лінгвосоціокультурної компетентності
учнів 6 класу в процесі навчання англомовного читання»**

студентки групи **СОа 16-19**
педагогічного факультету романо-германської
та української філології,
освітньої програми «Іноземні мови та
літератури, методика навчання іноземних мов
і зарубіжної літератури (англійська мова і друга
західноєвропейська мова)»
за спеціальністю 014 Середня освіта
Закревської Катерини Леонідівни

Члени комісії:

_____ Борецька Г. Е.
(підпис)

_____ Кузьменко Ю. В.
(підпис)

_____ Устименко О. М.
(підпис)

Науковий керівник:

канд. пед. н., доц. Устименко О. М.

Національні шкала _____

Кількість балів _____

Оцінка ЄКТС _____

Київ–2023

ЗМІСТ

ВСТУП	4
РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ПЕРЕДУМОВИ ФОРМУВАННЯ ЛІНГВОСОЦІОКУЛЬТУРНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ УЧНІВ 6 КЛАСУ В ПРОЦЕСІ НАВЧАННЯ АНГЛОМОВНОГО ЧИТАННЯ	7
1.1. Вимоги до формування лінгвосоціокультурної компетентності та компетентності в читанні англійською мовою учнів 6 класу	7
1.2. Інтегроване формування лінгвосоціокультурної компетентності і компетентності в читанні англійською мовою	9
РОЗДІЛ 2. ПРАКТИЧНІ АСПЕКТИ ФОРМУВАННЯ ЛІНГВОСОЦІОКУЛЬТУРНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ УЧНІВ 6 КЛАСУ В ПРОЦЕСІ НАВЧАННЯ АНГЛОМОВНОГО ЧИТАННЯ	19
2.1. Вивчення педагогічного досвіду формування лінгвосоціокультурної компетентності учнів 6 класу в процесі навчання англومовного читання .	19
2.2. Фрагменти уроків з формування лінгвосоціокультурної компетентності учнів 6 класу в процесі навчання англومовного читання.....	27
ВИСНОВКИ	36
РЕЗЮМЕ	39
SUMMARY	40
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ	41

ВСТУП

Однією з найактуальніших проблем методики навчання іноземних мов є лінгвосоціокультурна компетентність (ЛСК) та способи її досягнення. Сучасна молода людина повинна толерантно ставитись до носіїв мови з різних країн, культур та стилів життя. Особливо складно здобути ЛСК поза мовним оточенням, тому для вчителя важливим завданням на заняттях англійської мови у школах є моделювання реальних ситуацій міжкультурного спілкування.

У сучасній методичній науці існує низка концепцій щодо процесу формування ЛСК учнів. Це концепції М. Болдирєва, Є. Верещагіна, О. Воробйової, Н. Гез, Г. Єлізароваої, В. Костомарова, В. Сафонової, П. Сисоєва, Е. Тарасова, Г. Томахіна, І. Цатурової, Т. Цветкової, Бориско Н. Ф., Писанко М. Л., Квасової О. Г., Рудакової Л. П., Голованчук Л. В., Яхнюк Т. О., Бирюк О. В., Кузьменко Ю. В. та західних вчених В. Tomalin, S. Stempleski, M. Byram, G. Neuner, S. Krashen, C. Kramsh, L. Hermes, A. Wierzbicka, J. Driscoll.

Формування ЛСК в учнів має за мету сформувати доречну відповідній ситуації мовленнєву поведінку в іншомовному середовищі, яка, як правило, ґрунтується на знанні іншомовних реалій, особливостей менталітету та іншомовної культури.

Оскільки ЛСК є складовою іншомовної комунікативної компетентності, а отже і складовою кожної мовленнєвої і мовної компетентностей, то її формування відбувається інтегровано і комплексно з формуванням цих компетентностей. З огляду на це не існує універсальних етапів для формування і вдосконалення ЛСК [1]. Таким чином, **актуальність** теми зумовлена необхідністю, зокрема формування ЛСК у процесі навчання читання англійською мовою учнів 6 класу, що вимагає ретельного й детального вивчення цього питання.

Об'єктом курсової роботи є процес інтегрованого формування в учнів основної школи ЛСК та компетентності в читанні англійською мовою.

Предметом курсової роботи є методика формування в учнів 6 класу ЛСК у

процесі навчання англомовного читання.

Мета курсової роботи – дослідити методику формування ЛСК учнів 6 класу в процесі навчання англомовного читання.

Досягнення поставленої мети вимагає вирішення таких **завдань**:

- визначити вимоги до формування ЛСК та компетентності в читанні англійською мовою учнів 6 класу;
- охарактеризувати етапи інтегрованого формування ЛСК і компетентності в читанні англійською мовою;
- описати критерії відбору текстів для формування ЛСК в процесі читання англійською мовою;
- проаналізувати автентичний навчально-методичний комплекс (НМК) з англійської мови для 6 класу щодо текстів і вправ для інтегрованого формування ЛСК і компетентності в читанні англійською мовою;
- вивчити педагогічний досвід учителів школи № 85 м. Києва з формування ЛСК учнів 6 класу в процесі навчання англомовного читання;
- розробити фрагменти уроків з формування ЛСК учнів 6 класу в процесі навчання англомовного читання;
- здійснити пробне навчання.

Задля виконання поставлених завдань ми використали такі **методи дослідження**:

- відбір та аналіз наукових джерел з проблематики курсової роботи;
- вивчення чинних державних освітніх документів у галузі навчання іноземних мов учнів основної школи;
- аналіз навчально-методичного комплексу з англійської мови для 6 класу;
- спостереження на уроках англійської мови в 6-их класах школи № 85 м. Києва;
- відбір текстів та розроблення фрагментів уроків з формування ЛСК учнів 6 класу в процесі навчання англомовного читання;
- пробне навчання.

Наукова новизна нашого дослідження полягає у визначенні вимог до формування ЛСК, зокрема в процесі навчання читання іноземною мовою учнів 6 класу, та в уточненні етапів формування ЛСК під час навчання читання англійською мовою учнів 6 класу.

Практична цінність курсової роботи складається з фрагментів уроків, розроблених для інтегрованого формування в учнів 6 класу ЛСК і компетентності в читанні англійською мовою.

РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ПЕРЕДУМОВИ ФОРМУВАННЯ ЛІНГВОСОЦІОКУЛЬТУРНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ УЧНІВ 6 КЛАСУ В ПРОЦЕСІ НАВЧАННЯ АНГЛОМОВНОГО ЧИТАННЯ

1.1. Вимоги до формування лінгвосоціокультурної компетентності та компетентності в читанні англійською мовою учнів 6-го класу

У системі шкільної освіти відбулися вагомі зміни щодо статусі англійської мови як іноземної мови. Це пов'язано із заохоченням особистості учнів до більш глибокого пізнання іншомовної культури та підготовки до участі в міжкультурному діалозі, тобто із формуванням ЛСК учнів.

Отже, під ЛСК розуміють уміння та готовність індивіда до іншомовного міжкультурного спілкування.

С. Ю. Ніколаєва наголошує, що ЛСК є складною та багатокomпонентною, оскільки її метою є забезпечення успішного функціонування в іншомовному безпосередньому та опосередкованому середовищі, а також взаємопорозуміння учасників міжкультурного діалогу, навіть з урахуванням їхніх відмінностей та особливостей [7, с.4].

ЛСК складається з трьох пов'язаних між собою субкомпетентностей: соціолінгвістичної, соціокультурної та соціальної. Всі компоненти ЛСК характеризуються своїми особливими навичками та вміннями.

Соціолінгвістичну компетентність визначають як уміння коректно підбирати мовні форми, доречно використовувати їх у мовленні та адаптувати їх у відповідності до контексту. Також це уміння школярів усвідомлювати та розуміти взаємозв'язок між мовою та особливостями суспільного життя [2, с. 44]. У процесі розвитку цієї компетентності шестикласники засвоюють семантичні особливості лексичних одиниць та вчаться доречно вживати їх у відповідності до ситуації та усвідомлювати той ефект, який слова та вирази можуть справити на співрозмовника. На уроках англійської мови у 6 класі відбувається формування

соціолінгвістичного досвіду школярів, оскільки під час вивчення мови учні через мову поглиблюють знання про особливості життя носіїв мови, їх цінності, традиції та звичаї тощо. У процесі розвитку соціолінгвістичної компетенції відбувається розвиток критичного мислення учнів, вміння порівнювати, співставляти та аналізувати вивчений матеріал, школярі свідомо засвоюють інформацію та роблять висновки щодо вивченого.

Соціокультурну компетентність Ю. В. Романюк розглядає як певний набір знань про культуру, традиції, історію носіїв мови, що вивчається, їх соціальні правила та норми поведінки тощо. Розвиток цієї компетенції передбачає вивчення учнями особливостей іноземної культури, у 6 класі учні продовжують знайомитися з деталями її розвитку, а саме увага зосереджується на певних стереотипах, національному характеру носіїв мови та особливості їх мислення, нормах етикету під час спілкування тощо. Зауважимо, що учнів треба готувати до ведення міжкультурного діалогу, тобто діти мають знати особливості становлення та розвитку як іноземної, так і рідної культури [11, с.14]. Метою розвитку соціокультурної компетенції є розвиток здатності особистості учня порозумітися з представником іншомовної культури та знаходити з ним спільну мову та інтереси.

Соціальна компетентність, на думку С. Ю. Ніколаєвої, є вмінням особистості комунікувати та її здатності орієнтуватися у соціальній ситуації. Особистість має бути готовим до комунікації, а також хотіти вести бесіду із співрозмовником, при цьому проявляти впевненість, бути здатним розв'язувати певні комунікативні труднощі та уміти емпатіювати [8, с. 15].

На думку Н. Ф. Бориско, метою формування ЛСК визначають формування правильної мовленнєвої поведінки, що є доречною у конкретних ситуаціях у процесі міжкультурного діалогу [2, с.75]. На рівні з володінням мовною та мовленнєвою компетентностями учень повинен мати достатній рівень соціокультурних знань, усвідомлювати спільні риси та відмінності між рідною та іноземною культурами, а також критично сприймати інформацію, аналізувати її та мислити критично.

У 6 класі школярі продовжують здобувати знання у межах програмних тем, де знайомляться із особливостями культури, традицій, звичаїв, буденним життям і побутом, політикою тощо носіїв мови, яку вивчають. Таким чином, формування ЛСК передбачає розвиток наступних умінь та навичок:

- розуміння основного змісту текстів для читання та аудіювання соціокультурного та країнознавчого спрямування;
- пошуку та систематизації інформації культурного та країнознавчого характеру в текстах, а також зіставлення даних іншомовної культури з рідною;
- розпізнавання, виокремлення, коректне тлумачення та вживання лексичних одиниць, які мають національну культурну семантику;
- опанування типовими формулами мовленнєвого етикету, правилами, нормами поведінки, що притаманні іноземній культурі та доречні у певному віковому середовищі;
- підготовка та презентація проєктів, доповідей, рефератів, темою яких є культура, народ та країна, мова якої вивчається;
- використання у процесі навчання довідникової літератури та лінгвокраїнознавчих словників;
- розвиток соціолінгвістичного та соціокультурного чуття, спостережливості, виховання толерантності та неупередженості [5, с.41].

Для формування в учнів 6 класу потрібних комунікативних умінь та навичок, а також для розвитку ЛСК на тому рівні, що передбачений навчальною програмою, необхідно створити умови з активною мовною практикою. В цілому, у процесі навчання англійської мови шестикласник повинен здобути такі знання, уміння і навички: засвоїти лінгвістичну теорію; накопичити соціокультурні дані про країну, мова якої вивчається; розвивати та удосконалювати всі види мовної діяльності (аудіювання, письмо, читання та говоріння); брати участь в усному та письмовому аспектах спілкування тощо[9, с. 28].

Компетентність у читанні, за визначенням О. Б. Бігич, є умінням учня в умовах опосередкованого спілкування читати автентичні тексти, що пропонуються

за різною жанровою і тематичною специфікою та різним рівнем розуміння змісту [1, с.79]. Формування компетентності у читанні є складним та тривалим процесом. Серед складових, які опановують учні 6 класу, цієї компетентності виділяють:

- уміння – мовленнєві (уміння виділяти у тексті основну інформацію, уміння не зважати на другорядну, не суттєву для розуміння інформацію, уміння прогнозувати зміст тексту, уміння вибірково розуміти головну інформацію опираючись на мовну здогадку та контекст), інтелектуальні (ймовірне прогнозування, критичне оцінювання прочитаного матеріалу, поєднання у процесі зорового сприймання різних видів когнітивної діяльності, систематизація інформації, що отримана з прочитаного тощо), навчальні (використання електронних засобів навчання, інтернет-застосунків і т.п.), організаційні (самостійне опрацювання запропонованого матеріалу), компенсаційні (використання мовної і контекстуальної здогадок для розуміння прочитаного, ігнорування невідомого мовного матеріалу, який є несуттєвим для розуміння прочитаного);

- навички, рівень сформованості яких суттєво впливають на розвиток умінь читання. Такі навички, як навички техніки читання слів, речень, фрагментів тощо, лексичні навички розпізнавання та розуміння графічних форм лексичних одиниць, граматичні навички розпізнавання граматичних форм у процесі читання, мають бути сформовані у шестикласників ще у початковій школі;

- знання – декларативні (мовні, такі як лексичні одиниці, граматичні структури тощо; країнознавчі, наприклад, фонові знання) та процедурні (соціокультурні, наприклад, стиль та особливості поведінки головних героїв у тексті);

- комунікативні здібності, або здібності до читання (адекватна реакція учня на прочитану інформацію, здатність використовувати у реальному житті інформацію, яку почерпнули з прочитаного матеріалу, задоволення читацьких інтересів учнів, удосконалення умінь усного мовлення школярів тощо) [1, с. 429].

У 6 класі на уроках англійської мови з метою формування компетентності до

читання учням пропонують автентичні, напівавтентичні, ускладнені тексти. Доречними автентичними текстами для шестикласників є художні твори (пісні, казки, загадки, вірші, драматичні твори, оповідання тощо), прагматичні (телефонні розмови, рецепти, реклама, програми телепередач, повідомлення, листи і т.п.), публіцистичні (статті та репортажі з періодичних видань, інтерв'ю тощо).

Формування ЛСК та компетентності в читанні англійською мовою учнів 6-го класу має ґрунтуватися на дидактичних принципах. Всі принципи складають систему, застосування якої сприяє більш ефективному формуванню ЛСК. Зазначимо, що принципи потрібно використовувати комплексно. Виділяють наступні дидактичні принципи:

- принцип системності, основою якого є вивчення мови як структури, елементи якої взаємопов'язані та взаємозалежні. Застосування цього принципу допомагає розвивати мислення. У 6 класі школярі володіють навичками аналізу та синтезу, і тому вони можуть поєднувати, порівнювати, співставляти мовні явища, проводити між ними паралелі;

- принцип доступності, використання якого потребує ретельного підбору матеріалу, який є доцільним для роботи шестикласників, їхнього рівня та їхніх психофізичних особливостей, діти мають без надмірних зусиль сприймати запропонований матеріал. Так, наприклад, методи та прийоми мають корелювати з темою та типом уроку, а також важливим є врахування можливості конкретних учнів на певному етапі уроку;

- принцип науковості, використання якого передбачає використання певних термінів, висвітлення реальних фактів та акцентування на їх об'єктивності, зосередження уваги на причиннево-наслідкових зв'язках тощо. Учні 6 класу вже відносяться до підлітків, запам'ятовування матеріалу є логічним (смысловим), тобто коли школярі повністю осмислюють матеріал, над яким працюють, а тому цей принцип є досить актуальним;

- принцип послідовності, використання якого передбачає поетапну подачу інформації, від легшої до більш важкої. Шестикласників цікавить матеріал, що

пов'язаний із реальним життям та є таким, який має практичне застосування;

- принцип проблемності та свідомого вивчення матеріалу, використання якого впливає на творчий розвиток школярів та креативність їхнього мислення. Цей принцип сприяє розвитку уміння розв'язувати складні ситуації та передбачає ситуативне вивчення англійської мови;

- контрастивний принцип, основою якого є міжмовне порівняння. Його використання стимулює засвоєння та чітке розмежування мовних явищ у різних культурах (рідній та іноземній) більш ефективно. Цей принцип застосовують з метою запобігання міжмовного порівняння;

- принцип наочності, використання якого ґрунтується на науковій закономірності про те, що на рівень ефективності засвоєння знань впливає задіявання органів чуття учнів. Так, наприклад, застосування аудіо та відеоматеріалів полегшують процес навчання шестикласників [11, с.126].

Вивчення англійської мови з метою її оволодіння у 6 класі передбачає використання як традиційних підходів, так і новітніх. Так, наприклад, дієвим та ефективним є особисто-орієнтований підхід, що базується на врахуванні індивідуальних особливостей, інтересів та уподобань кожного школяра. Актуальним є і комунікативний підхід, в основу якого покладено вивчення мови у вигляді процесу, що є досить подібним до реального спілкування. Під час застосування таких підходів шестикласники вивчають невідомі раніше факти іншомовної культури, набувають навичок оволодіння стратегіями та тактиками спілкування, вчать розпізнавати реалії конкретних культурних явищ та виражати до них ставлення тощо [9, с.58].

Як зазначає С. В. Роман, у процесі формування компетентності у читанні та ЛСК вчитель стикається з низкою труднощів – суб'єктивних і об'єктивних. Суб'єктивні труднощі пов'язані із індивідуальними особливостями учнів. Серед об'єктивних труднощів виділяють наступні: труднощі, що зумовлені змістом та жанром пропонованого тексту, а також його представленням; мовні труднощі і т.п. [10, с. 217].

Тому з метою зняття труднощів у процесі роботи із шестикласниками пропонують в учнів формувати механізми прогнозування, ідентифікації, розвивати уміння аналізувати прочитане, а при потребі використовувати словник; продовжувати навчати дітей читати мовчки, оскільки ця навичка пов'язана із процесами внутрішнього мовлення; удосконалювати техніку читання на основі ґрунтовно опрацьованого лексичного та граматичного матеріалу.

У чинній навчальній Програмі з іноземної мови, яка є затвердженою Наказом Міністерства освіти і науки України від 07.06.2017 № 804, зазначено, що до очікуваних результатів навчально-пізнавальної діяльності як складової комунікативної компетентності учнів 6 класу загальноосвітніх навчальних закладів відносять розуміння коротких простих текстів на знайомі теми конкретного типу, які побудовані на основі широковживаного мовного матеріалу, пов'язаного з побутом і навчанням. Учень 6 класу спеціалізованої школи із поглибленим вивченням англійської мови читає із задовільним рівнем розуміння простих тестів, що містять факти, взаємопов'язані з його/її інтересами. Щодо очікуваної соціолінгвістичної відповідності, то на кінець навчального року шестикласник має виконувати і реагувати на основні мовленнєві функції, такі як запит, надання та обмін інформацією, а також вираження простими засобами своїх поглядів і ставлень. Спілкування учня 6 класу має простим, але ефективним, при цьому він здатний використовувати загальноживані фрази, а також повинен дотримуватися загальноприйнятих норм комунікативної поведінки [6, с.16].

На кінець навчального року учень 6 класу спеціалізованої школи із поглибленим вивченням англійської мови мають читати із достатнім рівнем розуміння простих текстів, у яких міститься факти, що пов'язані та стосуються його/її сфери інтересів. У процесі читання кореспонденції шестикласник повинен розуміти опис подій, почуттів та побажань для того, щоб добре розуміти друга по переписці (у випадках, коли мова йде про особисті листи та листівки). Учень 6 класу повинен розуміти особисті листи, листівки, до яких також відносяться дописи в Інтернеті та електронні листи, а також розуміти зміст стандартної офіційної

кореспонденції та онлайн дописів, що стосуються особистих інтересів. Під час читання для орієнтування шестикласники повинні знаходити та розуміти релевантну інформацію в матеріалі, що пов'язана з буденним життям (листи, брошури, короткі офіційні документи), а також визначати, чи певна стаття, допис відповідають зазначеній темі. Учень 6 класу повинен уміти добирати важливу інформацію на упаковках про приготування їжі, вживання лікарських засобів тощо та розуміти інструкції щодо користування приладами, дотримання правил техніки безпеки. Шестикласник здатний зрозуміти суть інформації у простих, чітко структурованих рекламних оголошеннях, які поміщені в газетах та журналах, інформаційних дошках. У процесі читання для задоволення від учня 6 класу на кінець навчального року очікують, що він розуміє докладний опис місць, подій, почуттів і планів у оповіданнях, путівниках, статтях за умови, якщо там використана лексика із повсякденного життя учня, а також розуміє фабулу оповідань, простих новел та коміксів, у яких є чітка сюжетна лінія. Також шестикласник може розуміти зміст викладеного у путівнику мандрівника, який здебільшого зображує особливості свого життя, особистого досвіду та власних вражень. Зауважимо, що згідно з чинною Програмою, учень 6 класу має читати текст, що містить 200-250 слів [6, с.20, 24].

Учень 6 класу, який навчається у загальноосвітньому навчальному закладі, на кінець навчального року має розуміти короткі прості тексти на знайомі теми конкретного змісту, які побудовані на основі широковживаного мовного матеріалу, що стосується побуту та повсякденного життя. Учень має розуміти короткий особистий лист, електронний лист, допис в Інтернеті, де автор пише на знайомі теми. Учень розрізняє типи стандартних листів, електронних повідомлень і фактів. З метою орієнтування шестикласник здатний знайти необхідну інформацію у практичних, конкретних передбачуваних текстах, якщо там використано прості лексичні одиниці, а також розуміє основну інформацію у коротких та простих описах товарів у брошурах та на вебсайтах. Для отримання інформації та її аргументування шестикласник може знаходити основну інформацію у коротких

новинах та простих статтях, розуміти суть новин, які стосуються відомих подій. З метою розуміння інструкцій учень 6 класу здатний розуміти правила та інструкції, у яких застосовано простий мовний інвентар, а також письмові інструкції з покроковими ілюстраціями. У процесі читання для задоволення учень 6 класу бере короткі, прості історії та комікси, основою яких є знайомі, конкретні ситуації, і які наповнені мовними засобами із повсякденного життя, а також розуміє основні думки у коротких журнальних статтях та путівниках мандрівника на конкретні теми. Для учня посильним є текст, що містить 100-150 слів [6, с.52,56].

Згідно з Державним стандартом базової середньої освіти (2020 р.), вимогами до обов'язкових результатів навчання учнів 6 класу у мовно-літературній галузі (іншомовна освіта) у процесі сприймання писемного тексту є наступні:

- конкретними результатами учнів є розуміння прочитаних коротких простих листів, а орієнтирами для оцінювання виступають уміння виокремлювати необхідну інформацію, отриману з коротких простих особистих листів, визначає основний зміст простих онлайн-повідомлень;

- конкретними результатами є розуміння письмового тексту, здійснення пошуку необхідної інформації, якщо в ньому використано прості мовні засоби, а орієнтирами для оцінювання є уміння знаходити конкретну інформацію у простому тексті, викладеному в письмовій формі, знаходити необхідну інформацію у списках та виокремлювати деталі, розпізнавати знайомі, часто вживані написи, оголошення у громадських місцях;

- якщо конкретними результатами визначено уміння сприймати прочитаний текст, здійснювати пошук інформації та аргументації, якщо використано прості мовні засоби, то орієнтирами є здатність виділяти відповідну інформацію з текстів, які описують людей, місця, повсякденне життя, культуру тощо, якщо в них використано прості мовні засоби, розпізнавати інформацію, подану в ілюстрованих брошурах і туристичних картах, визначати факти в короткому описі чи розповіді на теми, що стосуються повсякденної діяльності, якщо в них використано прості мовні засоби і відсутні непередбачувані деталі, а також уміння

визначати в текстах, розміщених в Інтернеті, інформацію, що належить до особистої;

- конкретним результатом є сприймання письмові інструкції, якщо в них використано прості мовні засоби, а орієнтирами визначено уміння встановлювати послідовність виконання простих інструкцій до побутових пристроїв, продуктів харчування, якщо вони ілюстровані та викладені не як суцільний текст, визначати етапи приготування страв за простими рецептами, якщо вони ілюстровані;

- уміння добирати та читати тексти для задоволення, якщо в них використані прості мовні засоби є конкретним результатом, а здатність визначати, про що йдеться в коротких розповідях, коміксах, описах життя людей тощо, складає уявлення про героїв, та знаходити важливу інформацію, яка подається в короткому описі особи, є орієнтирами [4, с.160].

Отже, як бачимо, формування ЛСК та компетентності у читанні в учнів 6 класу вимагає детальної підготовки педагога організації навчального процесу із врахуванням індивідуальних особливостей школярів, сучасних рекомендацій дослідників, орієнтацій чинних навчальних Програм з англійської мови для 6 класу, вимог Держстандарту базової середньої освіти.

1.2. Інтегроване формування лінгвосоціокультурної компетентності і компетентності в читанні англійською мовою

Як зауважує Н.Ф. Бориско, у процесі навчання англійської мови читання є засобом вивчення мови і культури, засобом для здобування самоосвіти та здійснення навчальної діяльної діяльності [1, с.84]. За допомогою читання відбувається формування та удосконалення мовленнєвих умінь та навичок комунікативної діяльності, також читання сприяє вихованню та всебічному розвитку особистості. Саме тому доречним та актуальним є інтегроване

формування ЛСК та компетентності у читанні для учнів 6 класу. Читання сприяє формуванню та удосконаленню ЛСК. А автентичні тексти для читання (публіцистичні, художні, країнознавчі, прагматичні, тексти з інтернет-ресурсів) є тим джерелом, де учні можуть почерпнути країнознавчі, соціальні, культурологічні знання.

Для ефективного формування ЛСК важливими є всі етапи роботи з автентичним текстом, проте особливе значення мають дотекстовий та текстовий етапи.

На дотекстовому етапі читання в учнів потрібно, перш за все, викликати інтерес до читання та ввести в тему, якій присвячено текст. Так, наприклад, Н. В. Сем'ян радить, що ефективним прийомом є презентація тексту, де варто надати факти, коментарі, відомості, що стосуються теми [12, с.11]. На цьому етапі відбувається активізація фонових знань школярів (це можуть бути питання, що пов'язані із побутом, політичним, культурним життям, сферами обслуговування, з географічними, історичними особливостями країни, мову якої учні вивчають). Вчитель пропонує учням проаналізувати заголовок тексту, спробувати спрогнозувати розвиток подій відповідно до заголовку. Вчитель з учнями можуть згадати подібні назви, порівняти з відповідниками в рідній мові.

Також доцільно зняти мовні труднощі, які на наступних етапах читання ускладнюватимуть розуміння прочитаного. Л. С. Панова та інші вважають, що така робота допомагає розвивати креативність, сприяє рефлексії учнів [9, с.50]. Для вироблення умінь аналізувати значення лексичних одиниць, визначати їх значення у певному контексті важливу роль відіграють вправи аналітичного характеру. Ефективними є вправи на словотвір, підбір асоціативних пар, пошук потрібного слова в тематичні ряди, опрацювання синонімічних, антонімічних рядів.

Отже, на дотекстовому етапі учні починають здобувати лінгвокраїнознавчі, соціокультурні та культурознавчі знання шляхом обговорення тем і проблематики подібних творів та порівняння їх у рідній та іншомовній культурі, здійснення прогнозування ймовірного розвитку подій, цьому сприяє і подолання лексичних

труднощів.

На текстовому рівні учні мають зрозуміти зміст тексту без звернення до словника чи іншого інформаційного джерела. Школярі визначають сферу комунікації (публіцистичну, художню тощо), композиційно-мовленнєву форму та уточнюють характер твору. Школярам пропонують виділити в тексті ключові слова та визначити смислові напрями твору, що є важливим для формулювання та розгортання теми. Діти прослідковують розвиток головних подій, визначають послідовність часових подій, а також встановлюють причинно-наслідкові зв'язки, що сприяє розкриттю композиції твору для отримання оціночної та фактологічної інформації.

На цьому етапі для детального розуміння змісту тексту учні читають текст. З метою пошуку певної країнознавчої чи соціокультурної інформації перед читанням шестикласникам пропонують обговорити певну інформацію. Так, наприклад, при вивченні теми «Shopping» учні обговорюють найвідоміші мережі магазинів Британії (Tesco, ASDA, Sainsbury's і Morrisons). Школярам пропонують відповісти на декілька питань, а потім прочитати текст і перевірити правильність своїх думок. Також при вивченні теми «Holidays» можна запропонувати поділитися інформацією щодо святкування Великодня в Англії.

Варто зазначити, що будь-яку культурознавчу, соціокультурну інформацію треба не лише озвучувати, а обов'язково проаналізувати та обговорити деталі, оскільки країнознавчі знання, які учні вивчили та накопичили, не сприяють більш успішному розумінню та усвідомленню особливостей іншомовної культури. Корисним є ознайомлення шестикласників із зразками специфічних комунікативних правил та норм поведінки їхніх однолітків або представників тої сфери життя, яке є близьким учням. У таких випадках найбільшу ефективність такі зразки матимуть, якщо вони будуть відповідного рівня та відповідатимуть певним навчальним цілям.

Після прочитання запропонованого тексту шестикласникам варто запропонувати обговорення прочитаного матеріалу. Учні мають проаналізувати

інформацію, що сприятиме усвідомленню школярами того, що мова та культура тісно пов'язані між собою, а рідна мова та культура впливають на розуміння іноземної. Таким чином учні вчаться розуміти результати такого взаємовпливу та взаємозалежності. Також у процесі повторного читання вчитель звертає увагу учнів на паралінгвістичні і невербальні засоби спілкування, які є у текстах, що сприяє кращому розумінню культуру в цілому та особливостей розвитку конкретної ситуації носіїв мови, що вивчається. Учитель може запропонувати учням самостійно виокремити незвичайні для них засоби спілкування, спробувати пояснити їхнє значення, прокоментувати і порівняти з явищами в рідній мові. Такі завдання сприяють розвитку соціокультурної спостережливості та чутливості шестикласників.

На післятекстовому етапі учні більш детально та глибоко усвідомлюють зміст пропонованого тексту. Діти вчаться включати отриману інформацію з тексту включати у більш широкий культурний контекст.

Змістова основа тексту сприяє розвивати комунікативні уміння учнів. Дослідники (С. Ю. Ніколаєва та ін.) пропонують на цьому етапі організувати підсумкову дискусію, основою якої є спеціальні питання [2, с. 441]. Такі види роботи є завершальними та узагальнюючими, що підтверджують або спростовують прогнозування та гіпотези, які були озвучені на першому етапі щодо проблематики та оцінки твору. Важливу роль відіграють обговорення інтерпретації асоціацій, які виникають у процесі читання, поглядів автора, проблематики тексту тощо.

Отже, читання автентичних текстів якісно впливає на формування ЛСК. Інтегроване формування ЛСК і компетентності в читанні англійською мовою дозволяє розв'язувати такі завдання, як вивчення мови і культури, здобування самоосвіти та забезпечення виховання і всебічного розвитку школяра, формування й удосконалення мовленнєвих умінь та навичок комунікативної діяльності тощо.

РОЗДІЛ 2. ПРАКТИЧНІ АСПЕКТИ ФОРМУВАННЯ ЛІНГВОСОЦІОКУЛЬТУРНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ УЧНІВ 6 КЛАСУ В ПРОЦЕСІ НАВЧАННЯ АНГЛОМОВНОГО ЧИТАННЯ

2.1. Вивчення та узагальнення педагогічного досвіду формування лінгвосоціокультурної компетентності учнів 6-го класу в процесі навчання англomовного читання

Під час педагогічної практики в школі № 85 м. Києва, ми проводили спостереження на уроках вчителів та колег-практикантів з метою визначення рівня розвитку їхніх умінь сприяти розвитку лінгвосоціокультурної компетентності учнів у процесі навчання англomовного читання.

На основі проведених спостережень ми дійшли висновку, що розвиток лінгвосоціокультурної компетентності учнів залишається актуальною та нагальною проблемою. Під час проаналізованого відрізка процесу навчання, що проходив в онлайн форматі та був скороченим, учні займалися темою "What's The Story" і навчання читання здійснювалось на основі текстів з НМК "Next Move 3". На жаль, заняття з розвитком ЛСК були в дуже малій кількості. Таким чином, це підтверджує необхідність розвитку лінгвосоціокультурної компетентності учнів в процесі навчання англomовного читання.

Для повноцінного проходження учнями усіх етапів навчання ЛСК в процесі навчання читання, потрібно враховувати те, що проведення уроків у форматі онлайн навчання може вимагати додаткових зусиль з боку вчителя та учнів. Адже в цьому форматі важче підтримувати дисципліну та увагу учнів. Необхідно забезпечувати стабільне технічне забезпечення, щоб учні мали доступ до необхідних ресурсів та матеріалів.

На нашу думку, основні проблеми, які виникають у процесі розвитку ЛСК учнів 6 класу школи № 85, можуть бути вирішені шляхом впровадження більшої кількості вправ на розвиток ЛСК у процес навчання читання. Це дасть вчителям

більше можливостей інтегрувати ЛСК в навчальний процес, шляхом вивчення різних мовних структур, термінів та виразів, які використовуються в різних контекстах в спеціально підготовлених текстах, що в свою чергу допоможе учням краще розуміти особливості культури.

Під час педагогічної практики було проведено аналіз НМК “Next Move 3”, що використовується для навчання англійської мови в шостому класі школи № 85 з метою оцінки його оптимальності для навчання ЛСК в процесі англійськомовного читання. Варто відзначити, що НМК “Next Move 3” має рівень 3 Pre-Intermediate за шкалою CEFR (Common European Framework of Reference), що дорівнює рівню A2/B1, тому він відповідає вимогам чинної Програми іноземних мов для основної школи.

НМК “Next Move 3” складається з різних компонентів, серед яких центральним є Students' Book – підручник для учнів. Для поглиблення знань використовується цифровий робочий зошит, який надає широкий спектр вправ. Також використовується Workbook, що супроводжується аудіододатком.

Для вчителів пропонується Teacher's Book з розробленими планами-конспектами, примітками, ключами відповідей та додатковими вправами, що чергуються зі сторінками самого підручника для швидкого та легкого ознайомлення. Існує дев'ять основних розділів підручника для учнів, кожен з яких містить десять підрозділів: Vocabulary, Reading, Grammar, Reading and Listening, Writing, Refresh Your Memory, Real World Profiles. В підрозділі Vocabulary учні знайомляться з новою темою та лексикою до неї, в підрозділі Reading тема розвивається далі а словниковий запас повторюється через розширений текст для читання, пов'язаний з темою розділу. В Grammar представлено перший граматичний пункт теми, який був опосередковано введений у попередній текст для читання. В Reading and Listening учні спочатку працюють над розширеним текстом для читання, а потім переходять до частини аудіювання. В Writing учні працюють із зразком тексту, читаючи його, перш ніж перейти до аналізу структури та особливостей типу тексту. Останнє завдання — написати

власний текст. Підрозділ Refresh Your Memory складає з себе серію вправ для повторення, що охоплює граматику, лексику, усне мовлення та диктант. В Real World Profiles представляють підлітка такого ж віку, як і учні, який зробив важливий внесок у суспільство в цілому, і дають можливість для розширеного обговорення теми.

Contents			
Unit	Page	Grammar	Vocabulary
Starter Unit	4	<i>be/have got; is/has's; Pronouns and possessive 's; Indefinite pronouns; Present simple; Adverbs of frequency; was/were</i>	Common verbs; Prepositions; Everyday objects; School subjects; Numbers and dates; Opinion adjectives
1 Home Sweet Home ■ Geography File	10	Present simple and continuous Verb + <i>-ing</i>	Rooms and parts of the house Furniture and household objects
2 What's The Story? ■ Kieron Williamson	20	Past simple; Past continuous Past simple vs Past continuous	Adjectives to describe pictures Adjective + preposition
3 It's A Bargain! ■ Maths File	30	Comparatives and superlatives <i>too and enough</i> <i>much, many, a lot of</i>	Shopping nouns Money verbs
Review 1 Units 1-3 page 40			
4 In The News ■ Amy Grey	44	Present perfect Present perfect vs Past simple	News and media Adverbs of manner
5 Happy Holidays ■ Literature File	54	Present perfect + <i>for</i> and <i>since</i> ; <i>How long?</i> Present perfect with <i>just</i>	Holidays Meanings of <i>get</i>
6 That's Life! ■ Rob Frenette	64	<i>have to/don't have to; must/mustn't</i> Predictions with <i>will, won't, might</i>	Household chores Feelings adjectives
Review 2 Units 4-6 page 74			
7 Make A Difference ■ Global Citizenship File	78	<i>be going to</i> and <i>will</i> First conditional	Protest and support Verb + preposition
8 Danger And Risk ■ Crina 'Coco' Popescu	88	Second conditional Relative pronouns	Extreme adjectives Illness and injury
9 Inventions ■ Science File	96	Present simple passive Past simple passive	Machine nouns and verbs Word building
Review 3 Units 7-9 page 108			
Brain Trainers pages 112-117 Listening Bank pages 118-120 Culture pages 121-126 Irregular verb list page 127			

Reading and Listening	Speaking and Pronunciation	Writing
School Intranet	Asking for and giving personal information	A personal profile
Live Small What does your bedroom say about you ● Hannah's bedroom ● Dictation	Describing a place Pronunciation: /v/, /w/ and /b/	A description of a room Writing File: Linking words: addition and contrast
Cicid Magazine: young photographer competition Great moments in history ● Talking about a photo ● Dictation	Permission Pronunciation: Sentence stress	A description of a picture Writing File: Describing a picture
London market wins award The internet – the world's biggest market ● Problems with buying things online ● Dictation	Asking for help Pronunciation: /ɒ/ and /əʊ/	A customer review Writing File: Expressing opinion
Survey: Teens and the media Profile: Christiane Amanpour ● Opinions about the news ● Dictation	Doubt and disbelief Pronunciation: /æ/ and /ɑ:/	A profile Writing File: Error correction
Behind the camera Strange tourist attractions ● Radio interview ● Dictation	Asking for information Pronunciation: /aɪ/ vs /i:/	A travel guide Writing File: Making your writing more interesting
Today's teens don't do chores Future teens ● Teenagers of the future ● Dictation	Giving advice Pronunciation: /ʌ/ and /ju:/	A problem page Writing File: Linking words: reason and result
London Elephant Parade Do something different ... ● An interview about a charity ● Dictation	Persuading Pronunciation: <i>going to</i>	A formal letter Writing File: Letter writing
Interview: Naomi Daniels Why are people risk-takers? ● Talking about a TV show ● Dictation	Talking about health Pronunciation: <i>gh</i>	An application form Writing File: Completing an application form
Teenage inventors A book for all time? ● Reading stories on a smartphone ● Dictation	Problems with machines Pronunciation: /t/ and /i:/	An opinion essay Writing File: How to write an opinion essay

■ Curriculum File ■ Real World Profiles

Підручник також містить – розділ “Brain Trainer”, розроблений з метою акцентування уваги на різних типах інтелекту учнів. Зазначений розділ завершується шістьма сторінками, що присвячені культурним аспектам, які допомагають ознайомити учнів 6 класу з життям та культурою Великобританії та англомовного світу. Кожна з 6 сторінок містить у собі автентичний текст. Ці тексти містять важливу інформацію, що дозволяє учням краще розуміти соціокультурний контекст, в якому функціонує англійська мова. Зокрема, вони розкривають різноманітні аспекти життя та культури в англомовних країнах, від історії та культурних традицій до сучасної політики та економіки.

Continent	North America
Population	35 million
Official languages	English, French
Currency	Canadian dollar
Favourite sport	Ice hockey

Canada is the world's second largest country, but a lot of the land in the centre and north is empty. Canada is famous for its cold winters and beautiful mountains.

Ontario
Canada's biggest city, Toronto, and its capital, Ottawa, are in this region. Here, as in most of Canada, English is the most important language. A lot of people come here to visit the Niagara Falls and the Great Lakes.

Quebec
Canada's second biggest city, Montreal, is here. Most people in Quebec speak French and about forty percent want Quebec to be an independent country. Most of Canada's famous 'maple syrup' comes from this region. Canadians love eating it with pancakes and even have the leaf of the maple tree on their flag.

Nunavut
Nunavut is the biggest region in Canada, but only 33,000 people live there. There are no trees and the land and sea are frozen for most of the year. It is easier to travel by snowmobile than by car. At Grise Fiord, the furthest north of Nunavut's towns, there are four months without daylight in winter and four months without night in summer. Most people in Nunavut are Inuit. They speak the Inuit language, but they don't live in igloos. They have houses with TVs and the internet.

Sp

Multicultural Britain

Many new groups of people have come to Britain since the Romans arrived two thousand years ago. Some important ethnic groups in Britain are:

1 South Asian

A lot of people from India, Pakistan, Bangladesh and Sri Lanka have moved to Britain since 1950. Today, four percent of the people in Britain are South Asian and their culture has become an important part of British life. There are more Indian restaurants in Britain than fish and chip shops and curry is one of Britain's favourite meals. A lot of British schools celebrate South Asian festivals like Diwali and Eid.

2 Polish

A lot of Polish people came to Britain in the 1940s. More came after 2004, when Poland joined the European Union. About 700,000 Polish people now live in Britain. Supermarkets all over the country sell Polish food and there are several Polish-language magazines and newspapers.

3 Afro-Caribbean

Between 1948 and 1962, many thousands of people came to Britain from Jamaica, Barbados and other Caribbean islands. There are now more than 600,000 Afro-Caribbean people in Britain. The Notting Hill Carnival is a celebration of Afro-Caribbean culture in London and Europe's largest street festival. 1.5 million people go to it every August.

4 Mixed race

Ten percent of British children are mixed race – their parents come from different ethnic groups. Soon mixed race people will be the second biggest ethnic group in Britain.

people talk a lot.

THE REPUBLIC OF IRELAND

Language
Only about one percent of the population now speaks Irish as their main language at home. Most people speak English. However, more and more children are going to Irish-speaking schools and there are several Irish TV channels, radio stations and newspapers.

Culture
Ireland has had a strong cultural influence on the English-speaking world. It has produced many great writers, including Oscar Wilde and George Bernard Shaw; actors, including Pierce Brosnan and Colin Farrell; and musicians, including U2. Irish step dancing – fast foot movements while the body and arms don't move – has also become popular around the world.

The Gift of the Gab
At Blarney Castle in the south of Ireland, you can find the Blarney Stone. According to tradition, if you kiss this special stone you will have the 'gift of the gab' – the ability to talk well and persuade people easily. Some people think that the Irish are the most talkative people in the world. Have they all kissed the Blarney Stone?

Continent	Europe
Population	4.6 million
Official languages	English, Irish
Currency	Euro
Capital city	Dublin

North and South
For many centuries Ireland was ruled by the English, but in the early twentieth century, most of the island became an independent country, the Republic of Ireland. Northern Ireland, however, continued to be part of the United Kingdom. The two parts of Ireland have a shared culture, but there are some religious differences. In the north, most people are Protestants; in the south, most people are Catholics.

На кожній з сторінок передбачені дотекстові та післятекстові вправи, які допомагають отримати інформацію про культуру інших країн.

Проте можна висловити думку, що їх кількість та складність можуть бути недостатніми для забезпечення належного рівня ЛСК учнів. Наприклад, можливо було б додати більше вправ на зняття труднощів в розумінні тексту або на розвиток соціокультурного контексту. Це може допомогти учням краще розуміти мову та культуру англomовних країн, а також розвивати їхні лінгвосоціокультурні компетентності. Важливо, щоб такі вправи були належним чином розроблені та відповідали рівню складності тексту та рівню навичок і вмінь учнів.

Підручник також містить підрозділ "Ваша культура", що спрямований на залучення учнів до пізнавання культур англomовних країн, відповіді на запитання про рідну культуру та написання невеликої розповіді, базуючись на знаннях про культуру іншої країни та свою власну. Використання такого підходу може сприяти розвитку лінгвосоціокультурної компетентності учнів та забезпечити більш

ефективний процес навчання читання.

Your culture

- 3 In pairs, answer the questions.**
 - 1 What ethnic groups are there in your country?
 - 2 How long have they lived there?
 - 3 Which other countries' food is popular in your country?
 - 4 Does your country celebrate any festivals from other cultures? What are they?
- 4 Write a short paragraph about different cultures in your country. Use your answers to Exercise 3 and the Multicultural Britain examples to help you.**

Після проведення аналізу можна стверджувати, що підручник “ Next Move 3 “ є інструментом для розвитку ЛСК під час навчання читання. Однак, варто зазначити, що додавання дотекстових та післятекстових вправ може значно поліпшити рівень розуміння тексту та поглиблення соціокультурного контексту. Важливо зазначити, що під час проходження практики студенти не використовували цей розділ через обмежений час.

Вчителька, яка працює зі студентами шостого класу, визнає важливість формування ЛСК в процесі навчання мови. Однак, вона зазначає, що наявність складних умов навчання, пов'язаних з великою кількістю навчального матеріалу та браком часу, може стати причиною обмеженої уваги до розвитку цієї компетентності. Тому брак вправ на формування ЛСК на уроках 6 класу можна пояснити невдалими умовами навчання сьогодні, особливо з урахуванням війни в країні.

Однак мої колеги на свої уроках звертались до формування ЛСК .Наприклад, варто згадати урок Ліщук В., який був проведений для 9-А класу . На цьому уроці практиканткою було формування ЛСК в процесі навчання аудіювання . Учні слухали аудіозапис про центральний парк, що дозволило їм розширити свій словниковий запас та отримати нові знання про соціокультурний контекст.

Приєм 1. Слухання аудіозапису

Listen to the introduction of a podcast about Central Park and check your ideas from Exercise 2. Then go to the next screen.

9,000

21

26

93

US TODAY

CENTRAL PARK ...

- covers 6 percent of Manhattan
- welcomes 40 million visitors a year

Clear

Show answer

Show all

Приём 2. Виконання завдання.

1 The podcast presenter thinks Central Park is

- A the busiest place in the world.
- B like a garden for New Yorkers.
- C a good place to enjoy city life.

2 Central Park is a good place to

- A be alone.
- B go shopping.
- C keep fit.

3 The two French girls the presenter speaks to

- A only have a few hours in New York.
- B both want to

Clear

Show answer

Show all

Прийом 3. Читання інтерв'ю та заповнення пропусків

Read the interview between a radio presenter and a teenager. Choose the correct answers.

Extract from Student's Book recording 3.33

P: Good morning from Central Park in New York City. I can't I'm in the middle of one of the busiest cities in the world, and yet I can't any ^Atraffic noise / sound. ^BPollution levels / scales are low and the ^Cair standard / quality is good. I can why New Yorkers say that Central Park is their backyard or garden and their escape from ^Dcity activity / life. around, I'd say it's also their gym – it's where people cycle, walk, jog, run, swim, and

Clear Show answer Show all

На нашу думку, для більш ефективного розвитку цієї компетентності можна було б додати більше вправ. Наприклад, студентка могла запропонувати учням порівняти та проаналізувати, що вживаються в різних країнах для описування природи. Таким чином, учні могли би більше ознайомитися з різноманітністю культур та вдосконалити свої лінгвосоціокультурні знання та вміння .

2.2. Фрагменти уроків з формування лінгвосоціокультурної компетентності учнів 6 класу в процесі навчання англомовного читання

Фрагмент з формування ЛСК в процесі навчання вивчаючого читання сформований на основі тексту про день Незалежності США [34] .

Етап	Зміст роботи
------	--------------

Етап 1

Привітання

Прийом**1:Відповіді:** на запитання вчителя

T: Good afternoon, dear students! Today the topic of our lesson will be a very important holiday, and which one will you help me tell now. Look at the pictures, what do you see in them, what do they have in common.

T: You are right ! Today we will talk about the Independence Day of the USA. What do you know about this holiday and how it is celebrated in Ukraine?

Етап 2:**Дотекстовий****Прийом1: Робота з ЛО**

T: In this exercise, you will guess the meaning of the following words and provide your own translation or interpretation. Write down your answers in the spaces provided.

Independence Day:

1. Meaning/Translation: The special holiday in the United States that celebrates the country's freedom and separation from Great Britain.

Parades:

	<p>Meaning/Translation: Processions or organized marches where people walk through the streets to celebrate or commemorate an event.</p> <p>Sacrifices:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Meaning/Translation: Giving up something valuable or important for a greater cause or purpose. <p>Fireworks:</p> <ol style="list-style-type: none"> 2. Meaning/Translation: Explosive devices that create colorful displays of light and sound in the sky, often used for celebration or entertainment purposes. <p>Values:</p> <ol style="list-style-type: none"> 3. Meaning/Translation: Principles, beliefs, or qualities that are considered important and desirable by a person or a society. <p>Freedom:</p> <ol style="list-style-type: none"> 4. Meaning/Translation: The state of being able to act, speak, or think without being restrained or controlled; the absence of oppression or captivity. <p>Once you have completed the exercise, we will discuss the meanings and translations of these words together.</p>
<p>Етап 3: Робота з текстом</p> <p>Приєм1: пояснення комунікативного завдання.</p> <p>Приєм2: читання тексту</p>	<p>T: Read the questions, then read the text and answer them.</p> <p>What is another name for Independence Day?</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Why do Americans come together on Independence Day? 2. When did the important event of independence take place? 3. What are some common activities and traditions on Independence Day? 4. What fills the streets during parades on Independence Day? <p>Independence Day, also known as the Fourth of July, is a</p>

	<p>special holiday in the United States. It is a day when Americans come together to celebrate their country's independence from Great Britain. This important event took place on July 4, 1776.</p> <p>On Independence Day, people across the country take part in various activities and traditions. One common tradition is attending parades. Colorful floats, marching bands, and patriotic costumes fill the streets as people cheer and wave American flags. It's a joyful and festive atmosphere.</p> <p>Fireworks are another highlight of the day. In the evening, spectacular firework displays light up the sky, accompanied by music and cheers from the crowd. Families often gather in parks or open areas to watch the mesmerizing fireworks and enjoy a picnic together.</p> <p>Many people also celebrate by having barbecues and cookouts. Grilling hamburgers, hot dogs, and enjoying delicious foods like corn on the cob and watermelon is a favorite pastime. Families and friends get together to share a meal, play games, and spend quality time with one another.</p> <p>Decorating homes and neighborhoods with red, white, and blue is a popular way to show patriotism. American flags, streamers, and balloons can be seen adorning houses, streets, and public spaces. It creates a sense of unity and pride.</p> <p>Independence Day is not only a time for celebration but also a reminder of the importance of freedom and the sacrifices made by the founding fathers. It is an opportunity for Americans to reflect on the values and principles that make their country unique.</p> <p>T: Good job let's answer the question.</p>
<p>Етап4 . Контроль розуміння</p>	<p>T: Read the questions and look at the text again. Then complete the test task.</p>

<p>прочитаного тексту Приєм 1 виконання тесту альтернативного вибору</p>	<p>1 What do fireworks symbolize on Independence Day? a) Unity and collaboration among different communities. b) Joy and excitement of the occasion. c) Historical events and achievements.</p> <p>2 What do values refer to on Independence Day? a) Economic growth and prosperity. b) Core principles and beliefs important to society. c) Environmental conservation and sustainability.</p> <p>3 What does freedom represent on Independence Day? a) The absence of rules and regulations. b) The ability to express oneself and pursue dreams. c) Political power and authority.</p> <p>4 What do sacrifices represent in the context of Independence Day? a) Personal achievements and successes. b) Hardships and efforts made by those fighting for independence. c) Financial contributions to support the celebrations.</p> <p>5. What are parades on Independence Day? a) Gatherings of people to showcase cultural diversity. b) Processions involving floats, bands, and costumes to celebrate patriotism. c) Military displays to honor the armed forces.</p> <p>T: Good job!</p>
<p>Етап 5: Приєм 1 :бесіда з вчителем</p>	<p>T: Independence Day is also celebrated in Ukraine. Let's compare the celebration of Independence Day in the USA and Ukraine. What is the difference and what is common</p>
<p>Етап 6. Підсумки уроку. Приєм 1. Бесіда з вчителем</p>	<p>T: Throughout this lesson, we have learned about Independence Day, a special holiday in the United States that celebrates the country's independence from Great Britain. We explored various traditions and activities associated with this holiday, such as parades, fireworks, barbecues, and decorations. Now, let's take a moment to discuss the significance of freedom and the sacrifices made by those who fought for it. Please share your thoughts and reflections on the following questions:</p>

<p>Приєм 2 : повідомлення домашнього завдання</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. What does freedom mean to you? 2. Why is it important to appreciate the freedom we have? <p>T: Thanks for the lesson. Your homework is to create Posters or presentations about Independence Day traditions.</p>
--	---

Фрагмент з формування ЛСК в процесі навчання ознайомлювального читання сформований на основі тексту The Story of the Statue of Liberty [35] .

Етап	Зміст
<p>Етап 1 Привітання Приєм 1:Відповіді: на запитання вчителя</p>	<p>T: Good afternoon, students, how are you doing? Today in class we will talk about one of the most famous monuments in the world. Look at the picture. Do you know what it is?</p>

	 <p>T: Yes you are right it is the Statue of Liberty.</p>
<p>Приєм 2:Відповіді: на запитання вчителя</p>	<p>T: Let's Discuss some Questions</p> <ul style="list-style-type: none"> ● Why do you think the Statue of Liberty is such an important symbol? ● What do you think the torch and crown represent? ● How does the Statue of Liberty make you feel?
<p>Етап 3: Робота з текстом Приєм1: пояснення комунікативно го завдання. Приєм2 :читання тексту</p>	<p>T: Read the questions, then read the text and answer them.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Where is the Statue of Liberty located? 2. What does the Statue of Liberty symbolize? 3. Who gave the Statue of Liberty as a gift to the United States? 4. Who designed and built the statue? 5. When was the Statue of Liberty dedicated? 6.How tall is the Statue of Liberty? 7. What is the significance of the Statue of Liberty as a symbol

<p>Приєм 3 : Відповіді на запитання</p>	<p>of freedom and democracy?</p> <p>6. Why is the Statue of Liberty considered a beacon of hope for people around the world?</p> <p>The Story of the Statue of Liberty</p> <p>The Statue of Liberty is one of the most iconic landmarks in the world. It stands on Liberty Island in New York Harbor, and it is a symbol of freedom and democracy.</p> <p>The statue was a gift from France to the United States. It was designed by Frédéric Auguste Bartholdi, and it was built by Gustave Eiffel. The statue was dedicated on October 28, 1886.</p> <p>The Statue of Liberty is a colossal neoclassical sculpture. It is made of copper sheets that were hammered into shape. The statue is 151 feet tall, and it weighs 450,000 pounds.</p> <p>The statue is holding a torch in her right hand. The torch is a symbol of enlightenment. The statue is also wearing a crown with seven spikes. The spikes represent the seven seas and the seven continents.</p> <p>The Statue of Liberty is a powerful symbol of freedom and democracy. It is a reminder of the sacrifices that have been made to achieve these ideals. The statue is also a beacon of hope for people all over the world.</p> <p>T: Good job let's answer the question.</p>
<p>Етап 4 Приєм 1 Відповіді на запитання вчителя</p>	<p>T: Good job. Do you know similar monuments in Ukraine?</p>

T: The Independence Monument is a triumphal column in Kyiv dedicated to the independence of Ukraine. It is located in the city center on Maidan Nezalezhnosti.

T: In your opinion, what unites these two monuments in Kyiv and New York ?

Етап 5 .
 Підсумки
 уроку.
Прийом 1.
 Бесіда з
 вчителем

T: Thank you for your participation. By understanding the history and symbolism of the Statue of Liberty, we gain a deeper appreciation for the values it represents. It reminds us of the enduring importance of freedom, democracy, and unity, and the significance of symbols in promoting shared values among nations.

Висновок

Під час курсової роботи було проаналізовано роль читання в процесі вивчення англійської мови. Навчання читанню допомагає у формуванні та удосконаленні мовленнєвих умінь і навичок комунікації, а також сприяє вихованню та розвитку особистості. Автентичні тексти різних типів, такі як публіцистичні, художні, країнознавчі та тексти з інтернет-ресурсів, є цінним джерелом країнознавчих, соціальних і культурологічних знань.

Описано два етапи роботи з автентичними текстами: дотекстовий етап і текстовий етап. На дотекстовому етапі вчитель створює інтерес до читання, активізує фонові знання учнів і допомагає подолати мовні труднощі, які можуть виникнути під час читання. На текстовому етапі учні зосереджуються на розумінні змісту тексту без використання словників або інших джерел інформації. Вони вивчають сферу комунікації, композиційно-мовленнєву форму та аналізують ключові слова та смислові напрями тексту.

Для ефективного формування лінгвокраїнознавчих компетенцій важливо проводити обговорення та аналіз культурознавчої та соціокультурної інформації, що міститься в текстах. Це допомагає учням краще розуміти зв'язок між мовою та культурою, а також усвідомлювати взаємовплив між рідною мовою та іноземною мовою, яку вони вивчають. На післятекстовому етапі також можуть бути використані інші активні форми роботи, наприклад, рольова гра, дебати, проектна діяльність або написання власних роздумів на основі прочитаного матеріалу. Це дозволяє учням проявити свої комунікативні навички, висловити свою думку та аргументувати її, розвиває творче мислення та самостійність учнів.

Загалом, інтегроване формування лексичних, синтаксичних та комунікативних компетентностей через читання автентичних текстів дозволяє учням не тільки покращити розуміння і володіння англійською мовою, але й отримати цінні знання про культуру та життя інших країн. Такий підхід стимулює цікавість до вивчення мови, розширює світогляд учнів і розвиває їхню особистість.

Під час педагогічної практики проводилися спостереження на уроках з метою визначення рівня розвитку лінгвосоціокультурної компетентності учнів під час навчання англомовного читання. Виявлено, що розвиток цієї компетентності є актуальною проблемою. Уроки з розвитку лінгвосоціокультурної компетентності проводилися в обмеженій кількості через онлайн формат та інші чинники. Для повноцінного навчання ЛСК учням потрібно враховувати особливості онлайн навчання та забезпечувати стабільне технічне забезпечення. Вважається, що більша кількість вправ на розвиток ЛСК у процесі навчання читання може вирішити проблеми, що виникають.

Проаналізований НМК "Next Move 3" відповідає вимогам програми в шостому класі школи № 85. Загальною характеристикою підручника "Next Move 3" є його складний та багатогранний зміст. Він включає основні компоненти, такі як Students' Book, цифровий робочий зошит та Workbook з аудіододатком, а також Teacher's Book для вчителів. Підручник містить дев'ять основних розділів з десятьма підрозділами кожен, що охоплюють різні аспекти мови, граматики, читання, письма та культури англомовних країн.

Хоча підручник має велику кількість матеріалу для розвитку лексико-граматичних навичок учнів, можна висловити думку, що деякі розділи можуть бути недостатніми для досягнення належного рівня лінгвістично-соціокультурних компетентностей (ЛСК). Наприклад, більше вправ на розуміння тексту та розвиток соціокультурного контексту могли б допомогти учням краще розуміти мову та культуру англомовних країн. Важливо, щоб такі вправи відповідали рівню складності текстів та навичок учнів.

Підрозділ "Brain Trainer" у підручнику акцентує увагу на різних типах інтелекту учнів та представляє культурні аспекти Великобританії та англомовного світу. Цей розділ містить тексти, що допомагають учням краще розуміти соціокультурний контекст, в якому функціонує англійська мова. Проте, додавання більше дотекстових та післятекстових вправ може поліпшити рівень розуміння текстів та розвиток соціокультурних компетентностей учнів.

Також, підрозділ "Ваша культура" спрямований на залучення учнів до вивчення культур англomовних країн, але недоліком є недостатня кількість інтерактивних завдань, проєктів або досліджень, які б допомогли учням більш глибоко пізнати та оцінити різноманітні аспекти культури англomовних країн. Наприклад, учні можуть провести дослідження про традиції, свята, спорт, музику або літературу конкретної країни, а потім поділитися своїми висновками зі іншими. Це дозволить створити більш поглиблене розуміння та зацікавленість у культурі англomовних країн.

Крім того, варто врахувати індивідуальні потреби та інтереси всіх учнів. Забезпечення різноманітних додаткових матеріалів або ресурсів, які відповідають їхнім інтересам, може збільшити мотивацію до вивчення англійської мови. Наприклад, включити додаткові вправи або матеріали з використанням мультимедіа, музики, відео, аутентичних ресурсів тощо, що дозволить учням зануритися в мовне середовище та більш активно взаємодіяти з мовою.

Враховуючи ці висновки, є необхідність покращити ефективність використання підручника "Next Move 3" і забезпечити більш широкий розвиток лінгвістичних, граматичних та соціокультурних навичок учнів.

Резюме

У процесі виконання курсової роботи були досліджені теоретичні передумови формування лінгвосоціокультурної компетентності та компетентності в читанні англійською мовою учнів 6-го класу, а також практичні аспекти цього процесу.

У розділі 1 було проаналізовано вимоги до формування цих компетенцій, а також розглянуто інтегроване формування лінгвосоціокультурної компетентності і компетентності в читанні англійською мовою.

У розділі 2 було досліджено та описано педагогічний досвід учителів та студентів-практикантів школи 85 м.Києва, формування лінгвосоціокультурної компетентності учнів 6-го класу в процесі навчання англійською мовою читання. Далі ми представили результати аналізу НМК Next Move 3, який використовується у 6 класі, щодо можливостей його використання для розвитку ЛСКК. Також ми представили нашу методичну розробку – фрагмент уроку з формування лінгвосоціокультурної компетентності учнів 6-го класу в процесі навчання англійською мовою читання.

SUMMARY

In the course work, the theoretical prerequisites of the formation of linguistic, sociocultural competence and competence in reading in English of 6th grade students, as well as practical aspects of this process, were investigated.

In chapter 1, the requirements for the formation of these competencies were analyzed, as well as the integrated formation of linguistic, sociocultural competence and competence in reading in English was considered.

In chapter 2, the pedagogical experience of teachers and students-interns of school 85 in Kyiv, the formation of linguistic and sociocultural competence of 6th grade students in the process of learning English reading was investigated and described. Next, we presented the results of the analysis of the NMC Next Move 3, which is used in the 6th grade, regarding the possibilities of its use for the development of LSCC. We also presented our methodical development - a fragment of a lesson on the formation of linguistic and sociocultural competence of 6th grade students in the process of teaching English reading.

Key words: sociocultural competence, reading competence, secondary education, English as a second language.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Бориско Н. Ф. Методика формування іншомовної лінгвосоціокультурної компетентності. *Методика навчання іноземних мов і культур: теорія і практика : підручник для студ. класичних, педагогічних і лінгвістичних університетів* / Бігич О. Б., Бориско Н. Ф., Борецька Г. Е. та ін./ за загальн. ред. С. Ю. Ніколаєвої. К.: Ленвіт, 2013. С. 418-442.
2. Бориско Н.Ф. Методика формування міжкультурної іншомовної комунікативної компетенції: Курс лекцій / Бігич О.Б., Бориско Н.Ф., Борецька Г.Е. та ін./ за ред. С.Ю. Ніколаєвої К.: Ленвіт, 2011. 344 с.
3. Заболотська О. О. Актуальні проблеми методики викладання англійської мови. *Педагогічні науки: Збірник наукових праць. Випуск LVIII. Частина 2.* Херсон, 2011. С. 126.
4. Державний стандарт базової середньої освіти. 2020. URL:
5. <https://www.kmu.gov.ua/npas/pro-deyaki-pitannya-derzhavnih-standartiv-povno-yi-zagalnoyi-serednoyi-osviti-i300920-898>
6. Дука М. В. Методика формування у майбутніх філологів лінгвосоціокультурної компетентності у процесі читання англійських художніх творів: дис. ... канд. пед. наук: 13.00.02. Київ, 2015.
7. Навчальні програми з іноземних мов для учнів 5 – 9 класів, затверджених наказом МОН від 07.06.2017 № 804. URL: <https://mon.gov.ua/storage/app/media/zagalna%20serednya/programy-5-9-klas/programi-inozemni-movi-5-9-12.06.2017.pdf>
8. Ніколаєва С. Ю. Зміст навчання іноземних мов і культур у середніх навчальних закладах. *Іноземні мови.* 2010. № 3. С. 3–10.
9. Ніколаєва С. Ю. Цілі навчання іноземних мов в аспекті компетентнісного підходу. *Іноземні мови.* 2010. № 2. С. 11-17.
10. Панова Л. С., Андрійко І. Ф., Тезікова С. В. Методика навчання іноземних мов у загальноосвітніх навчальних закладах. Київ: «Академія». 2010.

11. Роман С. В. Методика навчання англійської мови у початковій школі: навч. посіб. К. : Ленвіт, 2009. 216 с.
12. Романюк Ю. В. Методика формування у майбутніх фахівців з інженерної механіки читацької англомовної компетенції з використанням навчального веб-сайту: дис. канд. пед. наук: спец. 13.00.02. Київ, 2011. 277 с.
13. Сем'ян Н. В. Критерії та норми оцінювання в майбутніх філологів лінгвосоціокультурної компетентності в читанні. *Інноваційна педагогіка*. Одеса, 2019. Вип. 10. Т. 3. С.10-14.
14. A Course in English Language Teaching/ Penny Ur. Cambridge: Cambridge University Press. 2012. С.136-149.
15. Andrew Wright. An introduction to English Language Teaching / Donn Byrne. Harlow: Longman Group Ltd. 1986. С.118-125.
16. Angella Cooze. 100 Ideas for Teaching. MPG Books Ltd, Bodmin, Cornwall. 2006. С. 42-55.
17. Cameron L. Teaching Languages to Young Learners. Cambridge: Cambridge University Press. 2001. С.62-75.
18. Driscoll P., D.Frost. The Teaching of Modern Foreign Languages in the Primary School. London: Routledge. 1999. С.21-23.
19. ET pedia 1,000 Ideas for English language teachers. Pavilion Publishing and Media Ltd. 2014. С. 128-139.
20. Francoise Grellet. Developing Reading Skills. Cambridge: Cambridge University Press.1981. 258 с.
21. Lowe R., F.Target. Helping Students to Learn. Harlow: Longman. 1992. С.52-60.
22. Mike Fleming, David Stevens, David Fulton. English Teaching in the secondary school. Publisher Ltd. 2004. С.46-59.
23. M.F. Patel, Praveen M.Jane. English Language Teaching (Methods, Tools & Technics). Jaipur: Sunrise Publishers & Distributors. 2008. С.113-124.
24. Moon J., M. Nikolov. Research into Teaching English to Young Learners. Pecs: Pecs University Press. 2000. С.71-85.

25. O'Malley, M.J. and L.Valdez-Pierce. Authentic Assessment for English Language Learners. Boston: Addison-Wesley. 1996. C.47-60.
26. Phillips D., S. Burwood, H.Dunford. Projects with Young Learners. Oxford: Oxford University Press. 1993. C.52-65.
27. Pratima Dave Shastri. Communicative Approach to the Teaching of English as a Second Language. Edieion: Himalaya Publishing House. 2010. C.78-84.
28. Punny Ur's 100 Teaching Tips/ Scott Thornburry. Cambridge: Cambridge University Press. 2016. C. 78-84.
29. Rixon S. Young Learners of English: Some Research Book. Beitsville, M.D: Gryphon House. 1999. C.61-72.
30. Sophie Ioannou-Georgiou, Pavlos Pavlou. Assessing Young Learners. Oxford: Oxford University Press. 2001. C.58-67.
31. William Grabe, Fredricka L. Stoller. Teaching and Researching Reading. Routledge: Tailor & Francis Group. 2013. 346 c.
32. Vale D., A.Feunteun. Teaching Children English. Cambridge: Cambridge University Press.1995. c.56-68.
33. Next Move 3 Students' Book & MyLab Pack Paperback – January 1, 2013. c. 122
34. <https://www.history.com/topics/holidays/july-4th>.
35. https://en.wikipedia.org/wiki/Statue_of_Liberty